

Finansowanie i organy powiatu metropolitalnego. Propozycje

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: poniedziałek, 21, styczeń 2013 23:00

Barbara Łączna

Odłony: 1986

Finansowanie obszarów metropolitalnych stanowi podobnie jak dla każdej z jednostek samorządu terytorialnego jeden z największych problemów związanych z zarządzaniem terytorialnym. Finansowanie powinno być dostosowane do zadań przeniesionych do powiatu metropolitalnego z instytucji, które dotychczas te zadania wykonywały.

W oparciu o rozwiązania europejskie wskazuje się na trzy modelowe podejścia do kwestii finansowania obszarów metropolitalnych:

- przekazanie jednostkom metropolitalnym specjalnego udziału w podatku dochodowym, który stanowiłby jej dochód własny,
- zbudowanie budżetu jednostki metropolitalnej na zasadzie składek jednostek samorządu terytorialnego, które znajdują się na terenie obszaru metropolitalnego,
- zmiana formuły obecnie istniejących narzędzi rozwojowych, np. kontraktu wojewódzkiego i ukierunkowanie go bardziej na obszary metropolitalne.

Projekt ustawy o powiecie metropolitalnym przewiduje z kolei trzy możliwości nabywania mienia przez powiat. Pierwsza możliwość odnosi się do przekazania w drodze ustawy składników majątkowych przez gminy wchodzące w skład powiatu metropolitalnego. Druga ewentualność przewiduje przejęcie mienia od Skarbu Państwa na podstawie porozumienia. Trzeci sposób, ma związek z innymi czynnościami prawnymi w tym darowiznami, spadkami i zapisami.

Powiat metropolitalny powinien być nastawiony na stymulowanie współpracy w trójkącie władzy, wiedzy i biznesu. Stąd propozycja rozważenia, aby oprócz konstytucyjnych organów JST, to znaczy: Rady Regionu Metropolitalnego, wybranej przez mieszkańców, organu wykonawczego – najlepiej jednoosobowego, Dyrektora (Starosty) Regionu Metropolitalnego – wybranego przez Radę, funkcjonował także organ pomocniczy, inspirująco-opiniujący w formie Kolegium Regionu, wybranego przez konferencje gmin oraz środowisk wiedzy i biznesu. Wiele przemawia za tym, aby przewodniczącym kolegium regionu metropolitalnego był prezydent głównego miasta.

Wspomniany wcześniej projekt ustawy przewiduje natomiast wyłonienie w ramach struktury władz powiatu następujących organów:

- Rada powiatu metropolitalnego,
- Zarząd powiatu metropolitalnego.

Według projektowanych przepisów rada powiatu metropolitalnego ma stanowić organ stanowiący i kontrolny powiatu. Podobnie jak ma to miejsce w ustawie o samorządzie powiatowym, rada byłaby organem kadencyjnym wybieranym w wyborach bezpośrednich na okres 4 - letni.

Skład osobowy Rady powiatu metropolitalnego byłby ograniczony do 9 radnych, a właściwość przedmiotowa rady odnosiłaby się m.in. do:

- stanowienia aktów prawa miejscowego;
- stanowienia o kierunkach działania zarządu powiatu metropolitalnego, oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- uchwalania strategii rozwoju powiatu metropolitalnego a także innych planów, strategii w tym wieloletniej prognozy finansowej,

- uchwalania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powiatu metropolitalnego oraz planu zagospodarowania przestrzennego powiatu metropolitalnego,
- ustalania zasad gospodarowania mieniem powiatu metropolitalnego;
- podejmowania uchwał w sprawach zawierania porozumień oraz współdziałania i współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej.

Rozwiązaniem nieznanym wcześniej ustawie o samorządzie powiatowym jest zawarta w projekcie ustawy propozycja powierzenia przewodniczenia radzie powiatu metropolitalnego staroście powiatowemu. Organem wykonawczym powiatu metropolitalnego miałyby być Zarząd, w skład którego wchodziłby Starosta jako Przewodniczący oraz dwóch Wicestarostów. Zarząd powiatu byłby wybierany przez radnych powiatu. Z kolei kompetencje zarządu zostały określone w sposób zbliżony do istniejących rozwiązań prawnych i obejmowałyby m.in.:

- przygotowywanie projektów uchwał rady, w tym opracowanie projektu strategii rozwoju oraz projektu planu zagospodarowania przestrzennego powiatu metropolitalnego,
- wykonywanie uchwał rady,
- gospodarowanie mieniem powiatu,
- wykonywanie budżetu powiatu oraz prowadzenie gospodarki finansowej powiatu metropolitalnego,
- zatrudnianie i zwalnianie kierowników jednostek organizacyjnych powiatu,
- przedkładanie radzie powiatu sprawozdań z działalności oraz innych informacji wskazanych przez radę.

Wprowadzenie do struktury jednostek samorządu terytorialnego powiatu metropolitalnego to kwestia z zakresu podstawy ustrojowej państwa. Z całą pewnością samorząd terytorialny jest gotowy na przejęcie zgodnie z zasadą subsydiarności zadań merytorycznych o charakterze ponadgminnym. Dotychczasowe doświadczenia związane z funkcjonowaniem obszarów metropolitalnych wskazują ponadto, że związki komunalne, chociaż są potrzebne na obszarze metropolitalnym, mają jednak z założenia inny cel, niż umożliwianie realizacji zadań metropolitalnych. Wprowadzenie nowej jednostki samorządu terytorialnego nie powinno być kwestią incydentalną, która mogłaby stanowić wyłącznie przedmiot specustawy. Przyjęcie jednakowego schematu organizacyjnego dla wszystkich metropolii powinno ułatwić ich funkcjonowanie. Potrzeba dalszej decentralizacji i wzmocnienia roli powiatów wynika przede wszystkim z przekonania, iż proces ten poprzez jeszcze mocniejsze zaangażowanie lokalnych społeczności w sprawy publiczne sprzyja efektywniejszemu realizowaniu zadań publicznych, a także przyczynia się do stabilizacji całego państwa oraz umacniania wartości demokratycznych.

Więcej o powiecie metropolitalnym można przeczytać w artykułach [Koncepcja goni koncepcję. Tym razem powiat metropolitalny](#) i [Zadania publiczne realizowane w ramach obszarów metropolitalnych](#).

Źródło: Rafał Then, materiały z konferencji „Zmierzając ku doskonałości” realizowanej w ramach projektu „Innowacyjna i sprawna administracja źródłem sukcesu w gospodarce opartej na wiedzy”